

ПОЛИТИКА ЗА ИКОНОМИЧЕСКО И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2014-2020Г.

УВОД

ГЛАВА I. РАЗВИТИЕТО НА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ЕС)

- 1.1. Политически теории в рамките на ЕС.
- 1.2. Исторически преглед.
- 1.3. Основни характеристики и елементи.
- 1.4. Структурни инструменти.

ГЛАВА II. БЪДЕЩАТА КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА 2014-2020

- 2.1. Бъдещите законодателни рамки.
  - 2.1.1. Обща Стратегическа Рамка.
  - 2.1.2. Споразумения за сътрудничество.
  - 2.1.3. Цели на структурните фондове.
  - 2.1.4. Териториална кохезия и териториално сътрудничество.
- 2.2. Позиционни писма на комисията.
- 2.3. Финансиране на многогодишната финансова рамка на ЕС (2014-2020)
- 2.4. Инвестиране в бъдещето в условията на криза

ГЛАВА III. КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА В БЪЛГАРИЯ – ПРОЦЕДУРНИ И ТЕОРЕТИЧНИ ОТГОВОРИ.

- 3.1. Планиране и внедряване на Европейската политика на сближаване в България.
  - 3.1.1. Организационни аспекти.
  - 3.1.2. Инвестиционни приоритети.
- 3.2. Отговор на законодателните пакети на ЕС.
- 3.3. Прилики и различия с период 2007-2013.
- 3.4. Основни предизвикателства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

УВОД

Една от основните цели на Европейския Съюз (ЕС) е да насърчава икономическото, социално и териториално сближаване. С оглед тяхното постигане, ЕС се стреми да постигне солидарност към по-слабо развитите страни и региони, да намали значителните икономически, социални и териториални различия, които все още съществуват между европейските региони, да увеличи конкурентноспособността, икономическия растеж, работните места и качеството на живот. През последните години Кохезионната политика се е превърнала в един от основните инструменти за въвеждането и постигането на целите на фундаменталната икономическа стратегия „Европа 2020”, разработена в критични и кризисни периоди и в изменена икономическа среда, която ще замени Стратегията от Лисабон поради няколко причини.

- a) Забавен икономически растеж
- b) Висока безработица
- c) Сериозно изоставане по икономически и социални показатели спрямо някои държави като САЩ и Япония

Основна цел на настоящата дипломна работа е анализиране планирането и внедряването на бъдещата кохезионна политика на ЕС за периода 2014-2020 в България и да се направи оценка на ролята на правителството в този аспект. За нейното изпълнение в структурна последователност ще се изпълнят следните задачи:

- 1) В глава 1 ще се представи исторически преглед, както и теоретичната и концептуална рамка спрямо подходите на планиране и внедряване на бъдещата кохезионна политика на Европейско ниво.

2) В глава 2 се представя законодателният пакет на ЕС, както и някои твърдения и мнения на специалисти, които са пряко отговорни за тяхното разработване.

3) В глава 3 ще се отговори на въпроси като: Кои са предизвикателствата за България относно бъдещата кохезионна политика 2014-2020? Какъв е опита на България от предходния период 2007-2013 и какви са основните различия? Какви са логическите причини за избора на инвестиционни приоритети и други от правителството в България?

На базата на текстов анализ на официални документи, интервюта на представителни лица, анализът ще се проведе на базата на прилагането на теориите и концепциите на Европейската интеграция, европеизацията и многопластовото управление. Разглеждайки структурните фондове като важно средство за реализиране на целите на регионалните политики, бъдещата кохезионна политика е от значение за регионалното развитие. Разглежда се кохезионната политика като двигател на европейската интеграция и на тази основа се поставя акцент върху предизвикателствата, пред които е изправено правителството в България по отношение на децентрализацията и регионализацията.

Разбира се, дипломната работа има някои ограничения, които се изразяват във факта, че самото понятие кохезионна политика е с твърде обширна политическа област.

ГЛАВА I. РАЗВИТИЕТО НА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ЕС)

1.1 Политически теории в рамките на ЕС

1.1.1. Европейска интеграция

Още от 1950-та, когато сътрудничеството между европейските страни се развива в по-големи мащаби, влиянието, което то оказва върху националните държави бива анализирано. Европейската интеграция е всеобхватна и широка концепция за това как ЕС повлиява на държавите-членки, и начина, по който те влияят една на друга. Изследванията по отношение на ЕС и неговото влияние на национално и поднационално равнище са доста обширни. В академичните среди сред учените това е довело до развитието на много теории за Европейската интеграция, които са се разгърнали с течение на времето. В публикуваните книги като ”Теории за европейската интеграция”, написана от Бен Розмънд или „Теория на европейската интеграция“ от Antje Wiener и Thomas Diez, са представени различните теории за процесите на интеграция и техните основатели. Теориите често произтичат от националните държави и обясняват техните променящи се роли, и в каква степен интеграцията е доброволна или не.

Dühr и др. обяснява, че политолозите и теоретиците по международни отношения от много десетилетия се опитват да обяснят основните движещи сили и насоките на европейската интеграция , където големите теории попадат в три основни измерения;¹

---

¹ Dühr и др, 2010 г., стр.94; Shimmelfennig, F. and Rittberger, B. (2006)

- **Вертикално** - все повече компетенции се обменят между държавите членки на ЕС или прехвърлят от националните държави към ЕС и по-специално в рамките на областта на политиката и вземането на решения.
- **Хоризонтално** - интегриране на нови области на политиката.
- **Географски** - териториално разширение или разширяване.

Като държави членки на ЕС, Швеция, Финландия и Дания са изпитали Европейската интеграция във всички от горепосочените измерения, с политиката на сближаване, като силен двигател на процеса. Не съществува единен подход в концепцията на Европейската интеграция и според Dühr (2010) процесът е в непрекъснато развитие, тъй като самият ЕС се разширява както географски, така и политически. Ето защо, ще опишем и използваме някои теоретични подходи, за да предоставим достатъчно добра теоретична рамка за въвеждане в контекста.

Европейската интеграция нараства особено през периода на 1980-та и 1990-та година със значителни постижения като Единния европейски акт през 1986г., Договорът от Маастрихт през 1992г. и Договора от Амстердам през 1997г., които довеждат до предоставяне силата за взимане на решения първо на Европейския съвет и след това на Европейския парламент². Въпреки че дори и преди това, учените са обсъждали каква е ролята на националните държави в ЕС, политиката и вземането на решения.

Държавно-ориентираните модели, с междуправителствения подход, представят националните правителства като взимащи окончателни решения и създатели на политики, а процеса на интеграция е под контрола на националните правителства на държавите-членки³. Теоретиците на

---

² Hooghe & Marks 2001.

³ Пак так.